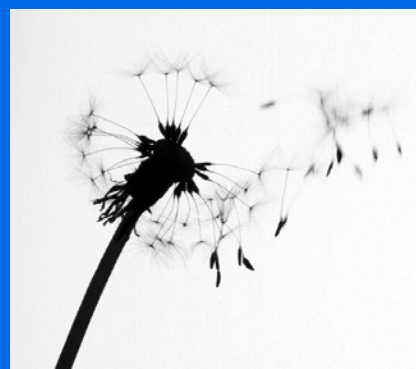

Retningslinjer for bruk av standardene for Rekvisisjon av medisinske tjenester og Svarrapportering av medisinske tjenester

Publikasjonens tittel:

Retningslinjer for bruk av standardene for
Rekvisisjon av medisinske tjenester og
Svarrapportering av medisinske tjenester

Rapportnummer:

HITS 1102:2014

Utgitt:

09/2014

Utgitt av:

Direktoratet for e-helse

Kontakt:

postmottak@ehelse.no

Publikasjonen kan lastes ned fra:

www.ehelse.no

Innholdsfortegnelse

ENDRINGSHISTORIKK.....	4
ORDLISTE	5
1. OM RETNINGSLINJER FOR REKVISISJON OG SVARRAPPORT	6
1.1. AKTUELLE STANDARDER.....	6
1.2. OVERSIKT OVER KODEVERK.....	6
2. OVERORDNET BESKRIVELSE AV BRUKEN AV REKVISISJON OG SVARRAPPORT	7
2.1. SEKVENSDIAGRAM.....	7
2.2. PROSESSBESKRIVELSE	9
3. RETNINGSLINJER FOR BRUK AV REKVISISJON	9
3.1. BRUK AV KODEVERK I REKVISISJON	9
3.1.1. <i>Kodeverk 7309 Tjenestetype .....</i>	<i>9</i>
3.2. ANVENDELSER AV REKVISISJON.....	10
3.3. BRUK AV IDENTIFIKATORER I REKVISISJON	12
3.4. BRUK AV SENTRALE ELEMENTER I REKVISISJON VED ENDRING, KANSELLERING OG TILLEGG.....	13
4. RETNINGSLINJER FOR BRUK AV SVARRAPPORT	14
4.1. BRUK AV KODEVERK I SVARRAPPORT	14
4.1.1. <i>Kodeverk 7306 Status for rapport-S1 .....</i>	<i>14</i>
4.1.2. <i>Kodeverk 7309 Tjenestetype .....</i>	<i>14</i>
4.1.3. <i>Kodeverk 8245 Status for resultat i svarrapportering av medisinske tjenester.....</i>	<i>16</i>
4.2. ANVENDELSE AV SVARRAPPORT.....	17
4.3. BRUK AV IDENTIFIKATORER I SVARRAPPORT	19
4.4. BRUK AV SENTRALE ELEMENTER I SVARRAPPORT VED ENDRING OG KANSELLERING	20
4.5. BRUK AV SENTRALE ELEMENTER I SVARRAPPORT NÅR ANALYSESVAR SENDES ETTER HVERT SOM DE FERDIGSTILLES	21
5. PRAKTISK BRUK	22
5.1. ADRESSERING LABMELDINGER	22
5.2. KOBLING AV MELDINGER.....	22
6. REFERANSER.....	23
VEDLEGG A – OVERSIKT OVER BRUK AV IDENTIFIKATORER	24
REKVISISJON	24
SVARRAPPORT: BRUK AV IDENTIFIKATORER OG KODER FOR DATAELEMENTER VED NY, ENDRET OG KANSELLERT SVARRAPPORT.	25

Endringshistorikk

Dato	Endring
15.02.2019	<ul style="list-style-type: none"> • Tydeligere forklaringer på bruk av identifikatorer i rekvisisjon og svarrapport • Lagt til at tjenestebasert adressering skal benyttes, samt bruk av kontaktopplysninger i henhold til HITS 1174:2017 • Endret identifikator på dokumentet fra HISD 1102:2014 til HITS 1102:2014

Ordliste

Ordforklaring av en del viktige begreper:

Begrep	Forklaring
Prøve	Den fysiske substansen som skal undersøkes (AnalysedSubject)
Prøvetakingstidspunkt	Tidspunkt prøven ble tatt
Rekvisisjon	Bestilling av undersøkelse(r) på gitte substanser, knyttet til et undersøkelsesobjekt (ServReq)
Undersøkelsesobjekt	Objektet (person, dyr, materiale) som prøven stammer fra (InvSubject – hhv. Patient, Animal, Material)
Statusverdier	<p>Statusverdier (Tjenestetype (ServType) og Status (Status) kan oppgis på flere nivåer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hele meldingen (rekvisisjon eller svar) • den enkelte svarrapport • den enkelte prøve • det enkelte prøvesvar <p>Statusverdier oppgis både med Tjenestetype (ServType) og Status (Status)</p>
Statusverdier for Tjenestetype (fra kodeverk 7309)	<ul style="list-style-type: none"> • Ny: Innholdet i denne delen er nytt og har ikke vært sendt tidligere. • Endring: Innholdet i denne delen er endret. Innholdet er sendt tidligere, og det skal fremgå hva som er endret. • Kansellering: Hele innholdet i denne delen skal kanselleres. Det skal stå begrunnelse for kanselleringen. • Tillegg: <ul style="list-style-type: none"> ○ I rekvisisjon: etterrekvirering av nye undersøkelser/analyser på tidligere innsendt prøvemateriale ○ I svarrapport: svar på undersøkelser/analyser som ikke var rekvirert av rekvirent • Historikk: <ul style="list-style-type: none"> ○ I rekvisisjon: Benyttes når det blir etterrekvirert og/eller foretatt endringer av bestilte undersøkelser. Innholdet i denne delen er uendret og er tidligere sendt over. ○ I svarrapport: Historikk benyttes når tidligere utsendt svar sendes sammen med oppdatert svar. Innholdet er uendret og er tidligere sendt over.
Resultat	Resultat av undersøkelsen(e) som er gjennomført på prøven(e) (ResultItem)

1. Om retningslinjer for rekvisisjon og svarrapport

Dette dokumentet inneholder retningslinjer for korrekt bruk av standardene *Rekvirering av medisinske tjenester* og *Svarrapportering av medisinske tjenester*. Formålet med retningslinjene er å forenkle og tydeliggjøre bruken av standardene for å få mest mulig korrekt håndtering av meldingene ved sending og mottak.

Retningslinjene angir lovlig bruk av kodeverk og bruk av id-er ved endring, kansellering, tillegg og historikk.

1.1. Aktuelle standarder

Retningslinjene gjelder for følgende standarder:

- Rekvirering av medisinske tjenester v1.6 (HIS 80821:2014) [1]
- Rekvirering av medisinske tjenester v1.5 (HIS 80821:2008) [2]
- Svarrapportering av medisinske tjenester v1.4 (HIS 80822:2014) [3]
- Svarrapportering av medisinske tjenester v1.3 (HIS 80822:2008) [4]

1.2. Oversikt over kodeverk

Følgende kodeverk er benyttet ved endring, kansellering, tillegg eller historikk i de nevnte standarder:

- 7306 Status for rapport-S1
- 7309 Tjenestetype
- 8245 Status for resultat i svarrapportering av medisinske tjenester

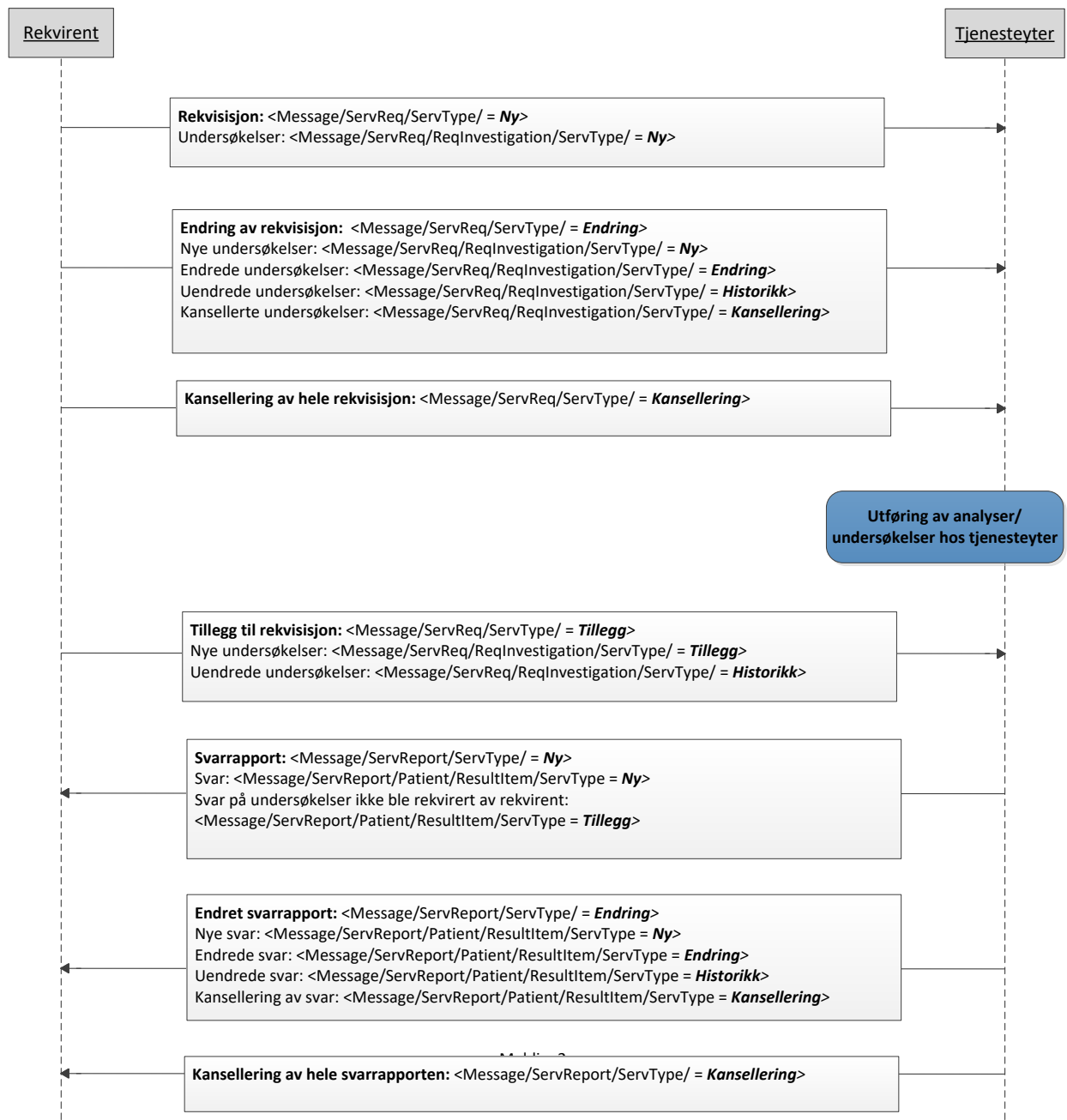
Kodeverkene er i bruk i følgende klasser og elementer i meldingsstandardene:

Standard	Klasse/element	Kodeverk
Rekvisisjon	Message/ServReq/ServType	7309
	Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType	7309
Svarrapport	Message/ServReport/Status	7306
	Message/ServReport/ServType	7309
	Message/ServReport/Patient/AnalysedSubject/ServType	8270
	Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType	8270
	Message/ServReport/Patient/ResultItem/StatusInvestigation	8245
	Message/ServReport/ServReq/ServType (skal være identisk med verdien fra tilhørende rekvisisjon)	7309

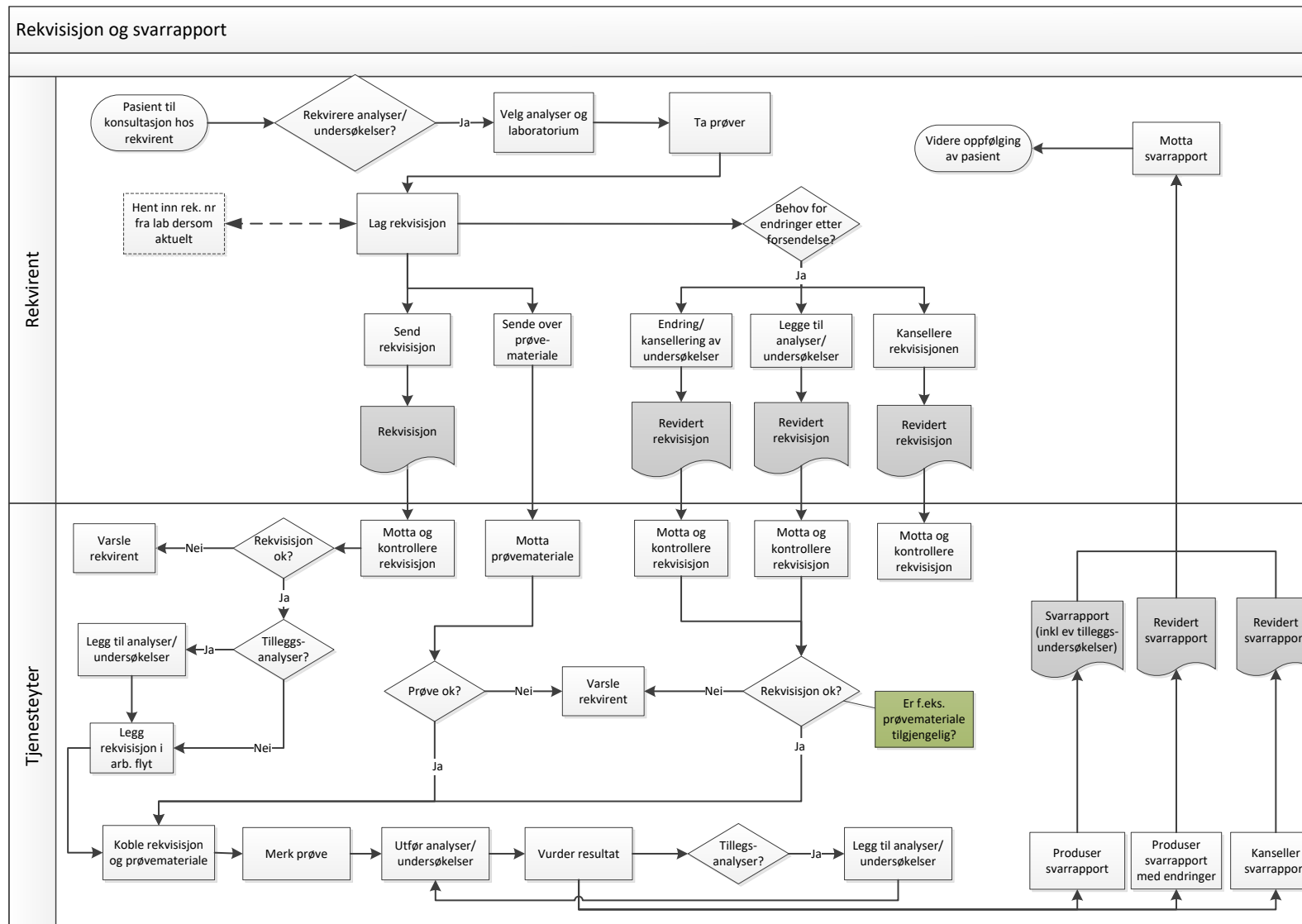
2. Overordnet beskrivelse av bruken av rekvisisjon og svarrapport

2.1. Sekvensdiagram

Figur 1 viser overordnet flyt for rekvisisjon og svarrapport. Diagrammet viser hovedanvendelsene for standardene og viser hvordan statusverdiene: *Ny*, *Endring*, *Historikk* og *Kansellering* skal angis i meldingene på dokumentnivå og for den enkelte undersøkelse/analyse i rekvisisjon og det enkelte svar i svarrapport.

Figur 1: Sekvensdiagram for rekvisisjon og svarrapport

Figur 2: Overordnet prosessbeskrivelse

2.2. Prosessbeskrivelse

Figur 2 viser overordnet prosessbeskrivelse for rekvisisjon og svarrapport og de ulike hovedanvendelsene av standardene.

Ulike varianter og avvik fra skissert prosessflyt kan forekomme hos ulike aktører. Figuren må derfor leses som et eksempel på hvordan en overordnet arbeidsflyt kan være.

3. Retningslinjer for bruk av rekvisisjon

Dette kapitlet beskriver retningslinjer for bruk av rekvisisjon, inkludert kodeverk, identifikatorer og sentrale elementer i meldingen.

3.1. Bruk av kodeverk i rekvisisjon

3.1.1. Kodeverk 7309 Tjenestetype

Kodeverk 7309 Tjenestetype er tilgjengelig fra volven.no og har følgende kodeverdier som kan benyttes:

Kodeverdi	Kodetekst
N	Ny
M	Endring
A	Tillegg
H	Historikk
C	Kansellering

På «dokumentnivå» i elementet Message/ServReq/ServType/ (dvs. det gjelder for hele rekvisisjonen) kan følgende kodeverdier benyttes:

Bruksområde	Kodeverdi
Ny rekvisisjon	N
Endring av en tidligere sendt rekvisisjon	E
Tilleggsrekvirering til en tidligere sendt rekvisisjon	A
Kansellering av en tidligere sendt rekvisisjon	C

For den enkelte rekvirerte undersøkelse/analyse, i elementet Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ kan følgende kodeverdier benyttes:

Bruksområde	Kodeverdi
Ny undersøkelse/analyse	N
Endret undersøkelse/analyse	M
Tilleggsrekvirert undersøkelse/analyse	A
Kansellering av undersøkelse/analyse	C

Tabell 1 viser lovlige kombinasjoner av kodeverdier fra 7309 brukt på dokumentnivå og for den enkelte undersøkelse/analyse.

Tabell 1: Lovlig bruk av kodeverk 7309 i rekvisisjon

Kodeverdi i Message/ServReq/ServType/ («dokumentnivå» som gjelder hele rekvisisjonen)	Lovlige kodeverdier i Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ (gjelder den enkelte rekvirerte undersøkelse/analyse)				
	N = Ny	M = Endring	C = Kansellering	H = Historikk	A = Tillegg
N = Ny	X				
M = Endring	X	X	X	X	
A = Tillegg				X	X
C = Kansellering			X		

3.2. Anvendelser av rekvisisjon

Følgende retningslinjer gjelder for anvendelse av rekvisisjon:

Bruksområde	Retningslinjer
Rekvisisjon	Første forsendelse av rekvisisjon. På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReq/ServType/ = Ny> Alle undersøkelser skal angis som: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Ny>
Endring av rekvisisjon	Endring av tidligere oversendt rekvisisjon.

Bruksområde	Retningslinjer
	<p><i>Endring kan skje inntil prøvetakingstidspunkt eller inntil analyser er igangsatt. Etter dette tidspunktet kan en eventuelt etterrekvirere nye undersøkelser som tillegg til rekvisisjon.</i></p> <p>På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReq/ServType/ = Endring></p> <p>Undersøkelser kan angis som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Ny> • Endrede: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Endring> • Uendrede: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Historikk> • Kansellerte: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Kansellering> <p>En endringsmelding <i>skal være komplett</i> inkludert tidligere rekvirerte undersøkelser.</p>
Tillegg til rekvisisjon	<p><i>Tilleggsundersøkelser til tidligere oversendt rekvisisjon.</i></p> <p><i>Tillegg til rekvisisjon brukes når det er behov for å rekvirere nye undersøkelser på tidligere innsendt materiale. Slik etterrekvirering kan skje etter prøvetakingstidspunkt eller etter at analyser er igangsatt, så lenge prøvemateriale er tilgjengelig.</i></p> <p>På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReq/ServType/ = Tillegg></p> <p>Undersøkelser kan angis som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nye undersøkelser: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Tillegg> - Tidligere rekvirerte undersøkelser: <Message/ServReq/ReqInvestigation/ServType/ = Historikk> <p>En melding med rekvirering av tilleggsundersøkelser <i>skal være komplett</i> inkludert tidligere rekvirerte undersøkelser.</p>
Kansellering	<p><i>Kansellering av hele rekvisisjonen.</i></p> <p><i>Kansellering kan skje inntil undersøkelser/analyser er igangsatt. En kanselleringsmelding kansellerer tidligere sendt rekvisisjon inkludert alle rekvirerte undersøkelser.</i></p> <p>På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReq/ServType/ = Kansellering></p> <p>Message/ServReq/Comment/TextResultValue <i>kan</i> inneholde en tekstlig begrunnelse for kanselleringen.</p> <p>En melding som kansellerer en rekvisisjon trenger ikke å være komplett, dvs. den trenger ikke å inneholde tidligere rekvirerte undersøkelser/analyser. Det er tilstrekkelig å sende meldingen med kun obligatoriske elementer og eventuelt med en begrunnelse for kanselleringen i Message/ServReq/Comment/TextResultValue.</p>

3.3. Bruk av identifikatorer i rekvisisjon

For korrekt behandling av meldingene er identifikatorer på de ulike elementene i en rekvisisjon viktige. Identifikatorene skal være unike. Bruken av identifikatorer i rekvisisjon er lik uavhengig av om rekvisisjonen er ny, er en kansellering, inneholder endringer eller inneholder tillegg.

Id	Kommentar
Message/MsgId	<p>Skal være en UUID som unikt identifiserer denne meldingen. Hver meldingsinstans skal ha en ny unik id, selv om meldingen for eksempel er en endring av tidligere melding.</p> <p>Dersom en melding sendes til flere mottakere (kopimottakere), vil dette være samme meldingsinstans og alle meldingsinstanser skal ha samme MsgId.</p> <p>Ved sending av applikasjonskvittering på mottak av rekvisisjon 1.6 benyttes MsgId som OriginalMsgId/Id. Versjon 1.1 av applikasjonskvitteringen skal benyttes.</p>
Message/ServReq /Id	<p>Henvisende instans sin identifikasjon av rekvisisjonen. Skal være unik som minimum for den enkelte rekvirenten. UUID anbefales. Fagsystemet må kjenne denne identifikatoren.</p> <p>Ved sending av applikasjonskvittering på mottak av rekvisisjon 1.5 benyttes Id som OriginalMsgId/Id. Versjon 1.0 av applikasjonskvitteringen skal benyttes.</p> <p>Ved endring og kansellering av rekvisisjon skal denne identifikatoren være den samme som i opprinnelig rekvisisjon.</p>
Message/ServReq / ServProvId	<p>Tjenesteyters identifikasjon av rekvisisjonen. Benyttes ved interaktiv rekvirering der tjenesteyters identifikasjon av rekvisisjonen etableres via en interaktiv kanal allerede før rekvisisjonen sendes.</p> <p>Ved endring og kansellering av rekvisisjon skal denne identifikatoren være den samme som i opprinnelig rekvisisjon.</p>
Message/ServReq /ReqInvestigation /AnalysedSubject/ IdByRequester	<p>Rekvirentens identifikator for prøven.</p>
Message/ServReq /ReqInvestigation /AnalysedSubject/ IdByServProv	<p>Tjenesteyters identifikasjonsnummer for prøven. Benyttes ved interaktiv rekvirering der tjenesteyters identifikasjon av prøven etableres via en interaktiv kanal allerede før rekvisisjonen sendes.</p>

3.4. Bruk av sentrale elementer i rekvisisjon ved endring, kansellering og tillegg

Beskrivelse av sentrale elementer ved kansellering og tillegg. Noen elementer skal ha ulike verdi avhengig av bruk.

Element i standard	Ny rekvisisjon	Ved endring	Ved kansellering	Ved tillegg
Message/ServReq/ ServType	Skal ha verdien «N» (ny)	Skal ha verdien «M» (endring)	Skal ha verdien «C» (kansellering)	Skal ha verdien «A» (tillegg)
Message/ServReq/ IssueDate	Dato for når rekvisisjon ble skrevet	Dato når opprinnelig rekvisisjon ble skrevet. IssueDate settes til samme verdi som i opprinnelig rekvisisjon		
Message/ServReq/ MsgDescr	Type rekvisisjon	Settes til samme type rekvisisjon som i opprinnelig rekvisisjon		
Message/ServReq/ ServProvider	Tjenesteyter som skal utføre bestillingen	Settes til samme verdi som i opprinnelig rekvisisjon		
Message/ServReq/ Requester	Rekvirentopplysninger	Settes til samme verdi som i opprinnelig rekvisisjon		
Message/ServReq/ Comment/TextResultValue	Kan inneholde en kommentar til rekvisisjonen	Kan inneholde en tekstlig begrunnelse for endringen	Kan inneholde en tekstlig begrunnelse for kanselleringen	Kan inneholde en tekstlig begrunnelse for tillegget

4. Retningslinjer for bruk av svarrapport

Dette kapitlet beskriver retningslinjer for bruk av svarrapport, inkludert kodeverk, identifikatorer og sentrale elementer i meldingen.

4.1. Bruk av kodeverk i svarrapport

4.1.1. Kodeverk 7306 Status for rapport-S1

Kodeverk 7306 Status for rapport-S1 angir status/steg i arbeidsflyt for rapport.

Kodeverdi	Kodetekst
P	Foreløpig rapport
F	Endelig rapport
A	Tillegg til rapport
S	Planlagt

Kodeverdien *S = Planlagt* benyttes når det er behov for å melde tilbake til rekvirent at rekvisisjon er mottatt og at svarrapport er planlagt.

4.1.2. Kodeverk 7309 Tjenestetype

Kodeverk 7309 er tilgjengelig fra volven.no og har følgende kodeverdier som kan benyttes:

Kodeverdi	Kodetekst
N	Ny
M	Endring
A	Tillegg
H	Historikk
C	Kansellering

På «dokumentnivå», i elementet Message/ServReport/ServType/ (gjelder for hele svarrapporten), kan følgende kodeverdier benyttes:

Bruksområde	Kodeverdi
Ny melding	N
Endring	M
Kansellering	C

For det enkelte svar kan følgende kodeverdier benyttes i elementet Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType/:

Bruksområde	Kodeverdi
Nytt svar	N
Endret svar	M
Tilleggsrekvirert undersøkelse/analyse	A
Svar som er sendt ut tidligere	H
Svar på undersøkelse/analyse som ikke var rekvirert av rekvirent	A
Kansellering av svar	C

Tabellen under viser lovlige kombinasjoner av kodeverdier fra 7309 brukt på dokumentnivå og for det enkelte svar/undersøkelsesresultat.

Kodeverdi i Message/ServReport/ServType/ («dokumentnivå» som gjelder hele svarrapporten)	Lovlige kodeverdier i Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType/ (gjelder det enkelte svar/undersøkelsesresultat)				
	N = Ny	M = Endring	C = Kansellering	H = Historikk	A = Tillegg
N = Ny	X				X
M = Endring	X	X	X	X	X
C = Kansellering			X		

4.1.3. Kodeverk 8245 Status for resultat i svarrapportering av medisinske tjenester

Kodeverk 8245 Status for resultat i svarrapportering av medisinske tjenester har følgende verdier som kan benyttes:

Kodeverdi	Kodetekst
1	Revidert
2	Foreløpig
3	Endelig
4	Tillegg
5	Henvisning registrert
6	Prosedyrer registrert/planlagt
7	Tildelt time
8	Undersøkelse gjennomført
9	Diktert
10	Skrevet (usignert svar foreligger)
11	Signert
12	Korrigert (usignert tilleggsbeskrivelse foreligger)
13	Signert korrigert/tilleggsbeskrivelse foreligger
14	Undersøkelse slettet
15	I prosess

Kodeverdien 15 = «I prosess» kan benyttes i de tilfeller hvor det er behov for å melde tilbake til rekvisient at prøvemateriale er mottatt og registrert. Kodeverdien «I prosess» meldes tilbake for hver enkelt rekvisierte undersøkelse.

Kodeverket er tilgjengelig fra volven.no.

Retningslinjer for bruk av kodeverk 8245:

Status for resultat i svarrapportering av medisinske tjenester oppgis i elementet *Status* (*StatusInvestigation*) i klassen *Undersøkelsesresultat* (*ResultItem*).

- Følgende kodeverdier anbefales brukt i meldingen for å angi status for produksjon av undersøkelsesresultat i svarrapportering:

- 1 Revidert
- 2 Foreløpig

- 3 Endelig
- 4 Tillegg
- Følgende kodeverdier brukes vanligvis internt, og er mest brukt for patologi og radiologi:
  - 5 Henvising registrert
  - 6 Prosedyrer registrert/planlagt
  - 7 Tildelt time
  - 8 Undersøkelse gjennomført
  - 9 Diktert
  - 10 Skrevet (usignert svar foreligger)
  - 11 Signert
  - 12 Korrigert (usignert tilleggsbeskrivelse foreligger)
  - 13 Signert korrigert/tilleggsbeskrivelse foreligger
  - 14 Undersøkelse slettet
  - 15 I prosess

4.2. Anvendelse av svarrapport

Følgende retningslinjer gjelder for anvendelse av svarrapport:

Bruksområde	Definisjon og retningslinjer
Svarrapport	<p><i>Første forsendelse av svarrapport.</i></p> <p>På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReport/ServType/ = Ny></p> <p>Svar kan angis på følgende måte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svar: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Ny> - Svar på undersøkelser som ikke var rekvirert av rekvirent: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Tillegg>
Endring av svarrapport	<p><i>Endring av tidligere oversendt svarrapport.</i></p> <p>På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReport/ServType/ = Endring></p> <p>Svar kan angis på følgende måter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nye svar: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Ny>

Bruksområde	Definisjon og retningslinjer
	<ul style="list-style-type: none"> - Svar på undersøkelser som ikke var rekvirert av rekvirent: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Tillegg> - Endrede svar: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Endring> - Uendrede svar som er sendt tidligere: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Historikk> - Kansellering av svar: <Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType = Kansellering> <p>En endringsmelding skal være komplett inkludert tidligere svar på undersøkelser.</p>
Kansellering	<p><i>Kansellering av hele svarrapporten.</i></p> <p><i>En kansellering av en svarrapport kansellerer tidligere sendte svarrapporter inkludert alle svar.</i></p> <p>På dokumentnivå skal dette angis som: <Message/ServReport/ServType/ = Kansellering></p> <p>En kansellering av en svarrapport trenger ikke å være komplett, dvs. den trenger ikke å inneholde tidligere svar.</p>

4.3. Bruk av identifikatorer i svarrapport

For korrekt behandling av meldingene er identifikatorer på de ulike elementene i en svarrapport og en tilhørende rekvisisjon viktig. Identifikatorene skal så langt som mulig være unike. Bruken av identifikatorer i svarrapport er lik uavhengig av om svarrapporten er ny, inneholder endringer, inneholder svar på tillegg eller er en kansellering. Riktig bruk av identifikatorer vil sikre nødvendig kobling mellom rekvisisjon og svarrapport, mellom rekvirert undersøkelse og svar på undersøkelse.

Id	Kommentar
Message/MsgId	<p>Skal være en UUID som unikt identifiserer denne meldingen. Hver meldingsinstans skal ha en ny unik id, selv om meldingen for eksempel er en endring av tidligere melding.</p> <p>Merk: Hvis en melding sendes til flere mottakere (hovedmottaker og kopimottakere), skal dette være samme meldingsinstans, og alle skal derfor ha samme MsgId.</p> <p>Applikasjonskvittering: Ved mottak av svarrapport 1.4 benyttes MsgId som OriginalMsgId/Id i applikasjonskvitteringen. Versjon 1.1 av applikasjonskvitteringen skal benyttes.</p>
Message/ServReport/ ServProvId	<p>Tjenesteyters identifikasjon av svarrapporten. Skal være unik som minimum for det enkelte laboratoriet, men gjerne en UUID.</p> <p>Fagsystemet må kjenne denne identifikatoren.</p> <p>Ved endring og kansellering av svarrapporten skal denne identifikatoren ha samme verdi som i opprinnelig svarrapport.</p> <p>Applikasjonskvittering: Ved mottak av svarrapport 1.3 benyttes ServProvId som OriginalMsgId/Id i applikasjonskvitteringen. Versjon 1.0 av applikasjonskvitteringen skal benyttes.</p>
Message/ServReport/ ServReq/Id	<p>Rekvirentens identifikasjon av rekvisisjonen. Denne legges inn i svarrapporten når rekvirenten har sendt en elektronisk rekvisisjon. Hvis rekvirentens identifikasjon av rekvisisjonen er ukjent skal elementet inneholde verdien "NULL".</p>
Message/ServReport/ ServReq/IdByServProvider	<p>Tjenesteyters identifikasjon av rekvisisjonen.</p>
Message/ServReport/Patient/ AnalysedSubject/ IdByServProvider	<p>Tjenesteyters identifikasjon av prøvematerialet. Skal være med, og refereres fra ResultItem.</p>
Message/ServReport/ Patient /ResultItem/IdResultItem	<p>Id for resultatet.</p> <p>Bruk: Hvis svarrapporten inneholder flere tidligere svar, benyttes denne Id for å angi i hvilken rekkefølge svarene er framkommet. Eldste svar har Id=1, nest eldste har Id=2 osv. Dette er spesielt aktuelt for patologi. Kan også benyttes for å koble undersøkelsesresultat (ved at det aktuelle undersøkelsesresultatets attributt Referanse til undersøkelsesresultat refererer til dette). Dette er spesielt aktuelt for mikrobiologi.</p>

../ResultItem/ RefIdResultItem	Benyttes for å koble resultater som henger sammen med et annet svar. RefIdResultItem benyttes da for å referere til et spesifikt undersøkelsesresultat. Dette er spesielt viktig for mikrobiologi ved resistensbestemmelser.
../ResultItem/RefAnalysed Subject	Benyttes for å oppgi referanse til ett (eller flere) AnalysedSubject (prøvemateriale). Elementet skal være identisk med elementet <i>tjenesteyters</i> identifikasjon av prøven i <i>Analysert objekt</i> : Message/ServReport/Patient /AnalysedSubject/IdByServProvider. IdByServProvider er et obligatorisk element i AnalysedSubject.

4.4. Bruk av sentrale elementer i svarrapport ved endring og kansellering

Beskrivelse av sentrale elementer ved endring, kansellering eller historikk. Noen elementer skal ha ulike verdier avhengig av bruk.

Element i standard	Ny svarrapport	Ved endring	Ved kansellering
Message/ ServReport / ServType	Skal ha verdien «N» (ny)	Skal ha verdien «M» (endring)	Skal ha verdien «C» (kansellering)
Message/ ServReport / IssueDate	Dato når svarrapport ble skrevet	Dato når opprinnelig svarrapport ble skrevet. IssueDate settes til samme verdi som i opprinnelig svarrapport	
Message/ ServReport / MsgDescr	Type svarrapport	Settes til samme type svarrapport som i opprinnelig svarrapport	
Message/ ServReport / ServProvider	Tjenesteyter som skal utføre bestillingen	Settes til samme verdi som i opprinnelig svarrapport	
Message/ ServReport / Requester	Rekvirentopplysninger	Settes til samme verdi som i opprinnelig svarrapport	
Message/ ServReport / Comment/	Kan inneholde en kommentar til svarrapporten	Kan inneholde begrunnelsen for endringen	Kan inneholde begrunnelsen for kanselleringen Merk: Det er foreløpig ikke utarbeidet et kodeverk for årsak til kansellering, og elementet Årsak til kansellering er derfor foreløpig ikke tatt i bruk

4.5. Bruk av sentrale elementer i svarrapport når analysesvar sendes etter hvert som de ferdigstilles

Når den samme svarrapporten skal sendes flere ganger etter hvert som analysesvar ferdigstilles så gjelder følgende:

- *Alle forsendelser av svarrapporten* skal ha samme identifikasjon av svarrapporten, dvs. samme verdi i elementet Message/ServReport/ServProvId
- *Alle forsendelser av svarrapporten* skal ha samme verdi i Message/ServReport /IssueDate
- Den første svarrapporten skal ha følgende:
  - Kode for tjenestetype for svarrapporten:
Message/ServReport/ServType = N (Ny)
  - Status på analysesvar: ../ResultItem/ServType = N (Ny)
- *Alle senere forsendelser av svarrapporten* (unntatt den første) skal ha:
  - Kode for tjenestetype for svarrapporten: ../ServReport/ServType = M (endring)
  - Tidligere sendte analysesvar skal ha status:
../ResultItem/ServType = H (Historikk)
  - Nye analysesvar skal ha status: ../ResultItem/ServType = N (Ny)
  - Endrede svar skal ha status: ../ResultItem/ServType = M (Endring)
- *Status for svarrapporten*, Message/ServReport/Status, skal være følgende:
  - Alle foreløpige forsendelser av svarrapporten, dvs. før alle analysesvar er ferdigstilt, skal ha: Message/ServReport/Status = P (Foreløpig rapport)
  - Den aller siste svarrapporten (når alle analysesvar er ferdigstilt) skal ha: Message/ServReport/Status = F (Endelig rapport)

Når laboratoriet vet at det vil sendes flere svar tilhørende en rekvisisjon (sende delsvar etterhvert som de ferdigstilles), så anbefales det å legge inn en kommentar om det i elementet Message/ServReport/Comment. Kommentaren bør være en standard tekst som settes inn automatisk av laboratoriesystemet.

5. Praktisk bruk

5.1. Adressering labmeldinger

Adressering i standardene for rekvisisjon og svarrapport skal skje i henhold til standardene:

- Tjenestebasert adressering del 1: Generelle krav (HIS 1153-1:2016) [5]
- Tjenestebasert adressering del 2: Identifikatorer ved elektronisk samhandling (HIS 1153-2:2016) [6]
- Tjenestebasert adressering del 3: Adressering (HIS 1153-3:2017) [7]

Opplysninger om ansvarlig/utførende helsepersonell og enhet skal angis slik det er beskrevet i dokumentet: Bruk av kontaktopplysninger i basismeldinger, dialogmelding og pleie- og omsorgsmeldinger (HITS 1174:2017) [8].

5.2. Kobling av meldinger

Identifikatorene i standardene skal benyttes til å koble relaterte meldinger.

Kobling ved endring, tillegg og kansellering er beskrevet tidligere. Se beskrivelsen av elementene:

Message/ServReq/Id for rekvisisjon i kapittel 3.3

Message/ServReport/ServProvId for svarrapport i kapittel 4.3

Det er viktig å kunne koble mottatt laboratoriesvar til relatert laboratorierekvisisjon. Hvordan dette gjøres er beskrevet i Kobling av relaterte meldinger med bruk av identifikatorer (HITS 1218:2019) [9].

Pr. i dag er det kun krav om globalt unik identifikator (UUID) på meldingsnivå, dvs. i elementet Message/MsgId. Det er ikke krav om at identifikatorer på dokumentnivå i meldingene (dvs. Message/ServReq/Id og Message/ServReport/ServProvId) skal være globalt unike, men en avsender skal benytte lokalt unike identifikatorer for sine sendte meldinger.

I praksis betyr dette f.eks. at en kan motta to svarrapporter fra to ulike avsendere, hvor det er samme identifikator på dokumentnivå.

For å være sikker på at man kobler korrekt ved endring, tillegg og kansellering må mottaker kryssjekke identifikator på dokumentnivå mot avsender.

6. Referanser

Dokumentene kan lastes ned fra ehelse.no.

- [1] Direktoratet for e-helse, «Rekvirering av medisinske tjenester v1.6 (HIS 80821:2014)».
- [2] Direktoratet for e-helse, «Rekvirering av medisinske tjenester v1.5 (HIS 80821:2008)».
- [3] Direktoratet for e-helse, «Svarrapportering av medisinske tjenester v1.4 (HIS 80822:2014)».
- [4] Direktoratet for e-helse, «Svarrapportering av medisinske tjenester v1.3 (HIS 80822:2008)».
- [5] Direktoratet for e-helse, «Tjenestebasert adressering del 1: Generelle krav (HIS 1153-1:2016)».
- [6] Direktoratet for e-helse, «Tjenestebasert adressering del 2: Identifikatorer ved elektronisk samhandling (HIS 1153-2:2016)».
- [7] Direktoratet for e-helse, «Tjenestebasert adressering del 3: Adressering (HIS 1153-3:2017)».
- [8] Direktoratet for e-helse, «Bruk av kontaktopplysninger i basismeldinger, dialogmelding og pleie- og omsorgsmeldinger (HITS 1174:2017)».
- [9] Direktoratet for e-helse., «Kobling av relaterte meldinger med bruk av identifikatorer (HITS 1218:2019)».

Vedlegg A – Oversikt over bruk av identifikatorer

Rekvisisjon

Bruk av identifikatorer og koder for dataelementer ved ny, endret, tillegg og kansellert rekvisisjon.

Klasse/element/kodeverk	Ny rekvisisjon	Endring av rekvisisjon	Tillegg til rekvisisjon – brukes bare for lab og kun for nye undersøkelser på innsendt materiale	Kansellering av rekvisisjon (hele rekvisisjonen kanselleres, trenger ikke å sende komplett)
Message/MsgId (rekvirentens Id av meldingen)	Ny UUID	Ny UUID	Ny UUID	Ny UUID
Message/ServReq/Id (rekvirentens Id av rekvisisjonen)	Ny Id	Samme som org. melding	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReq/ServProv Id (tjenesteyters Id av rekvisisjonen, f.eks. ved interaktiv rekvirering)	Ny Id	Samme som org. melding	Samme som org. melding	Samme som org. melding
ServReq/ServType/7309 (angir status for rekvisisjonen)	N	M	A	C
Message/ServReq/IssueDate	Ny dato	Samme som org. melding	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReq/MsgDescriptor (type rekvisisjon)	<type rekvisisjon>	Samme som org. melding	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReq/Comment/TextResultValue	Kan inneholde kommentar	Begrunnelse for endring	Begrunnelse for tillegg	Begrunnelse for kansellering
ServReq/ReqInvestigation/ServType (rekvirert undersøkelse, en forekomst for hver undersøkelse)	N	M/A/C/H	A/H	C/H

Svarrapport: Bruk av identifikatorer og koder for dataelementer ved ny, endret og kansellert svarrapport.

Klasse/element/kodeverk	Ny svarrapport	Endring	Kansellering av svarrapport (Hele svarrapporten kanselleres)
Message/MsgId (tjenesteyters Id av meldingen)	Ny UUID	Ny UUID	Ny UUID
Message/ServReport/ServProvId (tjenesteyters Id av svarrapporten)	Ny unik Id	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/ServReq/Id (rekvirentens Id av rekvisisjonen)	Hentes fra rekvisisjon	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/ServReq/IdByServProvider (tjenesteyters Id av rekvisisjonen)	Ny unik Id	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/Patient/AnalysedSubject/IdByServProvider (tjenesteyters Id av prøvematerialet)	Ny unik Id	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/Patient/ResultItem/IdResultItem (tjenesteyters Id av resultatet)	Ny unik Id	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/ServType/7309 (tjenestetype for svarrapporten)	N	M	C
Message/ServReport/Patient/ResultItem/ServType (en forekomst for hvert undersøkelsesresultat)	N	N/M/A/C/H	-
Message/ServReport/IssueDate (dato når opprinnelig svarrapport var skrevet)	Ny dato	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/MsgDescr (type svarrapport)	Samme type som i opprinnelig rekvisisjon	Samme som org. melding	Samme som org. melding
Message/ServReport/Comment	Kan inneholde kommentar	Begrunnelse for endring	Begrunnelse for kansellering